

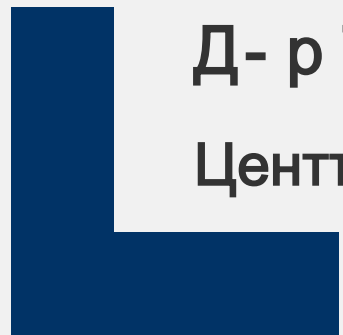
Иновации в областта на изкуствения интелект и осведоменост относно Хартата на основните права на ЕС

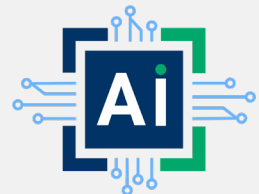
**Основни права, изкуствен интелект и право на ЕС: гаранции и
предизвикателства**

Кръгла маса
26 юни 2025 г.

Д-р Татяна Новосолова

Център за изследване на демокрацията

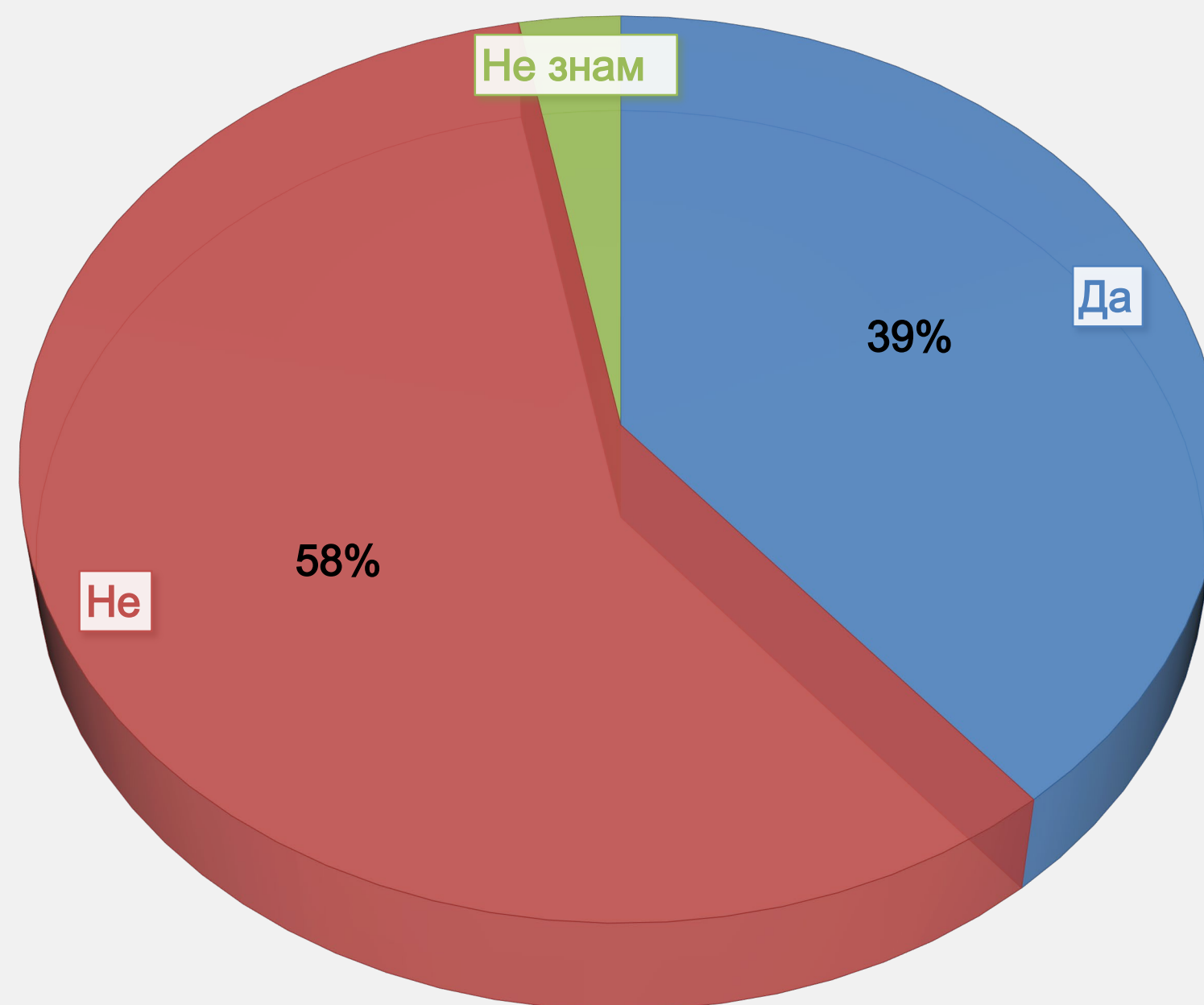

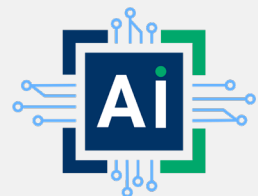
Защита на основните права в дигитална среда

% АНКЕТИРАНИ

Преди участието Ви в проучването, знаехте ли, че правата, с които разполагате офлайн, следва да бъдат защитени и в дигитална среда?
(данни за България)

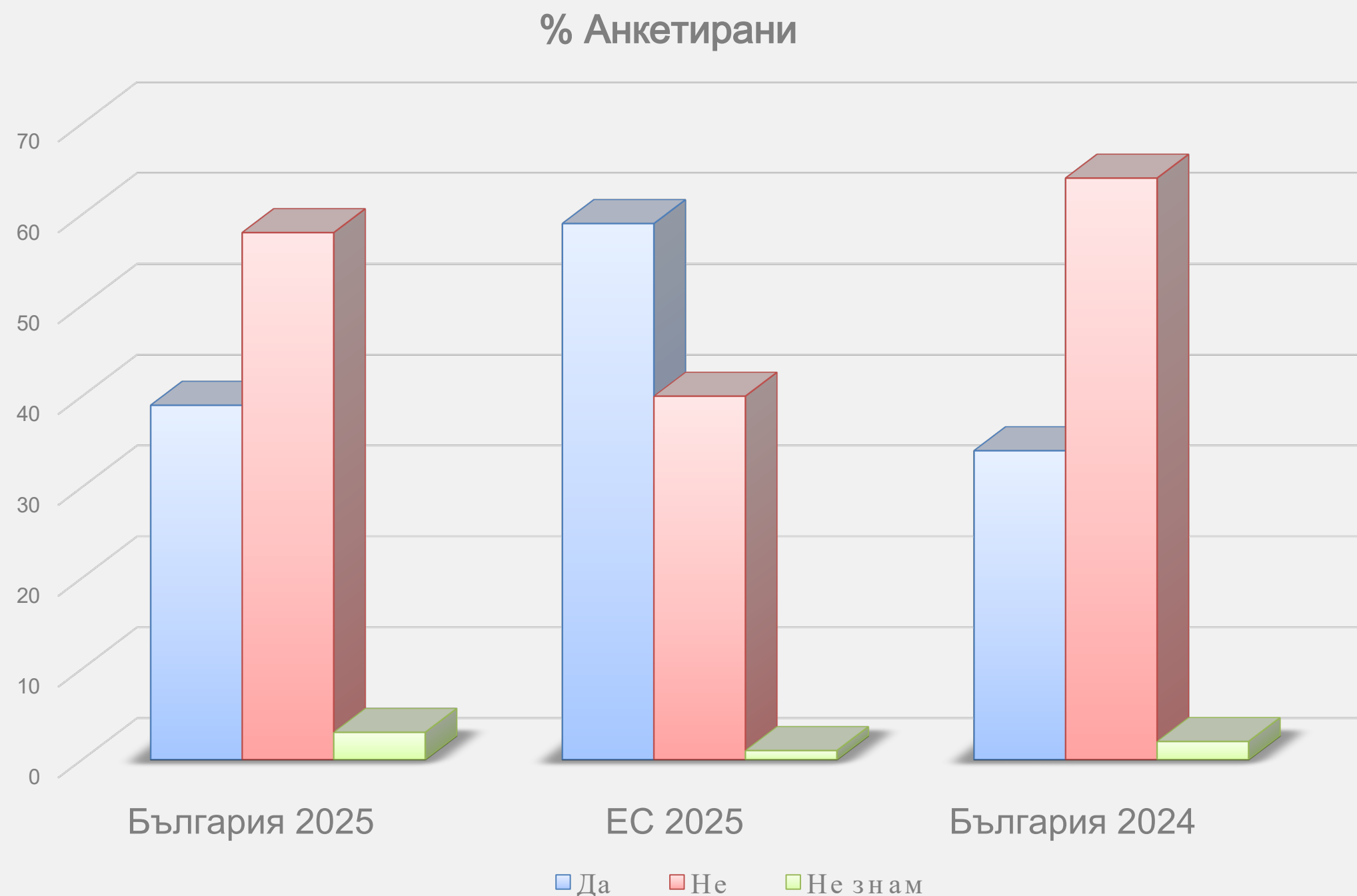
Източник: Eurobarometer, [The Digital Decade 2025](#)

Защита на основните права в дигитална среда

Преди участието Ви в проучването, знаехте ли, че правата, с които разполагате офлайн, следва да бъдат защитени и в дигитална среда?

Източник: Eurobarometer, [The Digital Decade 2025](#).
Eurobarometer, [The Digital Decade 2024](#).

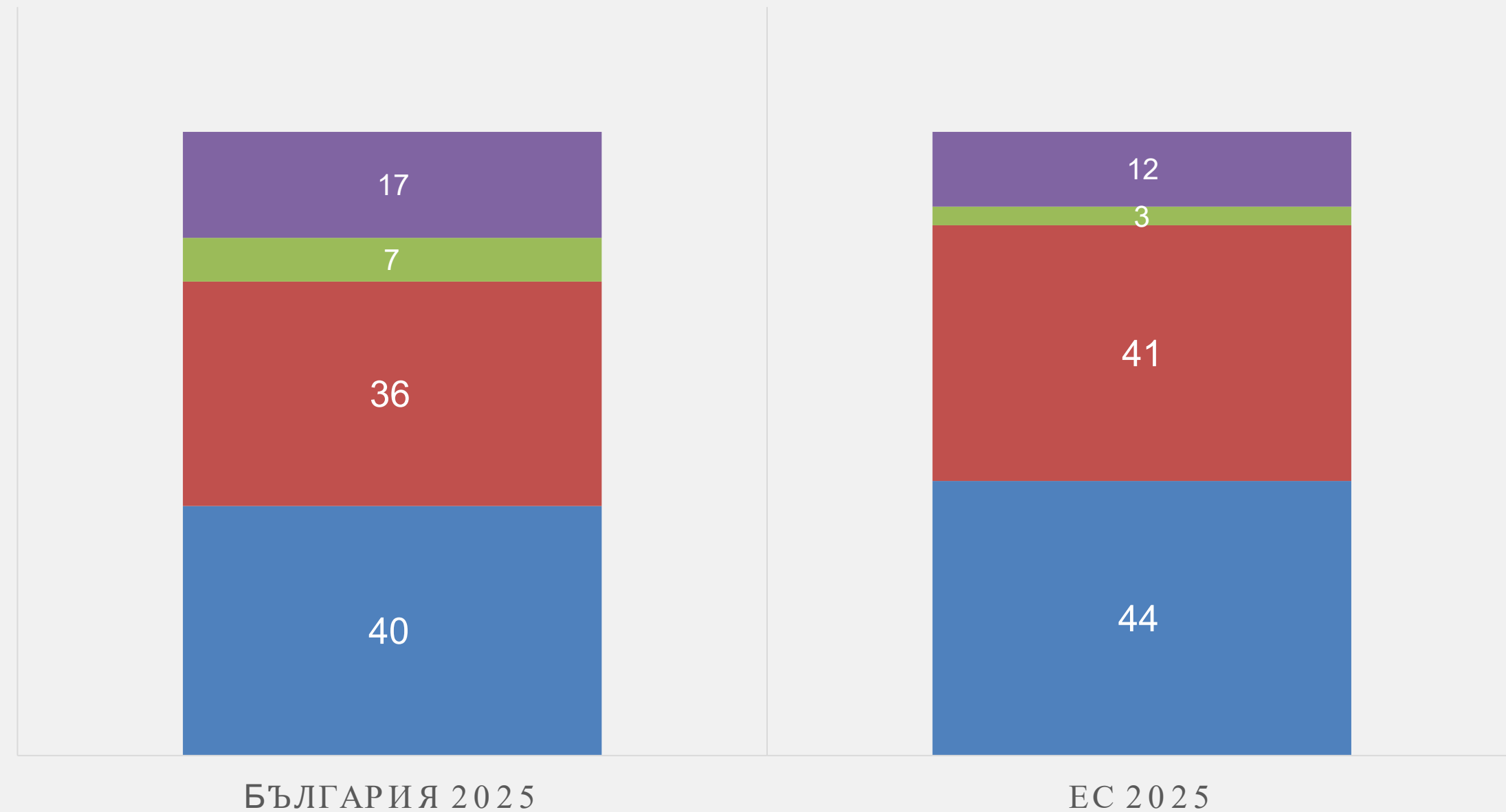

Защитени ли са правата ми в дигиталната среда?

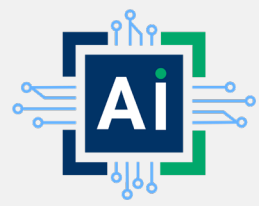
Считате ли, че ЕС добре защитава Вашите права в дигиталната среда?

% АНКЕТИРАНИ

■ Да ■ Не ■ Не използвам интернет ■ Не знам

Източник: Eurobarometer, [The Digital Decade 2025](#).

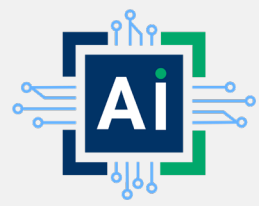
Осведоменост и умения относно употребата на ИИ

[UNESCO Survey on the use of AI systems by judicial operators](#)

- Участници от **96** държави
- **92%** от анкетираните имат добри познания относно определени ИИ инструменти (чат-ботове).
- **44%** използват тези инструменти активно.
- **9%** споделят, че организациите, в които работят, предоставят насоки или възможности за обучение относно използването на ИИ.

[European judicial training 2024](#)

- **4.9%** от дейностите за първоначално обучение обхващат теми, свързани с дигитализацията и ИИ.
- **2.5%** от дейностите за продължаващо обучение обхващат теми, свързани с дигитализацията и ИИ.

Дискусии-Правни технологии

Информационни технологии в правото

Използване на ИТ:

- търсене, анализиране, съхранение и обработка на съдебна практиката;
 - попълване на формуляри/удостоверения в областта на съдебното сътрудничество;
 - интерпретиране на доказателства чрез съдебни експертизи;
 - машинен превод и трансформация на текст/реч;
- онлайн съдебни процедури по време на COVID-19;
 - имат добавена стойност към ефективността, справянето със сроковете и стреса, създаването на съдебните карти и намаляването на броя на магистратите в ЕС;

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА § ИЗБОР

Предстоящи събития

There are no upcoming events.

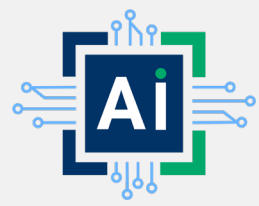
АНКЕТА

Рискове и възможни вреди

Агенция по заетостта – Австрия

- Алгоритъм, който категоризира лицата, търсеци работа , в отделни групи :
Категория А: лица, които не се нуждаят от помощ, за да си намерят работа .
Категория Б: лица, които биха имали полза от допълнителна квалификация или преквалификация, за да си намерят работа .
Категория В: трайно безработни лица, на които агенцията може да предостави ограничена подкрепа .
- Алгоритъмът дава по - ниски показатели за жени (в т.ч. жени с деца, но не и на мъже с деца), хора с увреждания и хора над 30 г., независимо от техния опит и квалификация .
- Алгоритъмът е официално определен за дискриминационен и използването му е прекратено през 2020 г.

Рискове и възможни вреди

VioGen 2

- Алгоритъм за прогнозиране на риска от домашно насилие, използван в Испания.
- Работи с математически модел: задават се затворени въпроси и на база на техните отговори се изчислява степента на риск от повторен тормоз.
- Оценката на риска определя дали и какви последващи мерки следва да предприемат правоохранителните органи.
- Риск от „фалшиво положителни“ и „фалшиво отрицателни“ резултати.

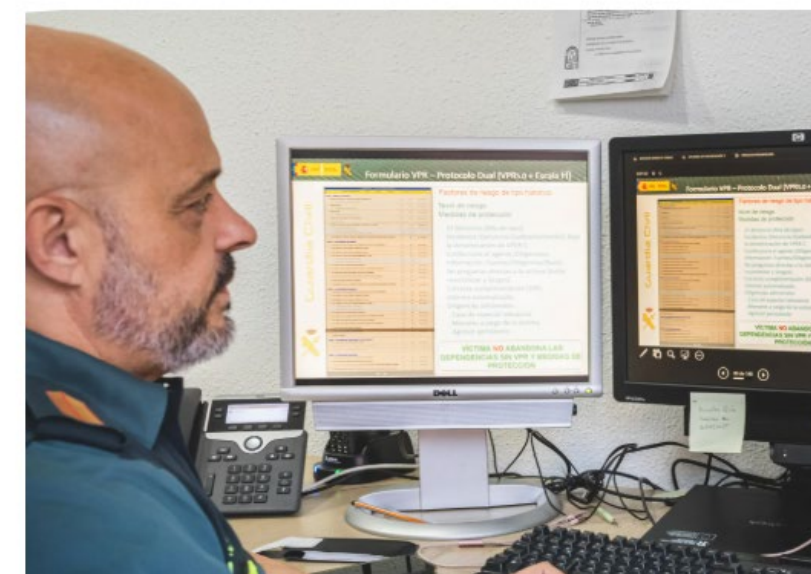
The New York Times

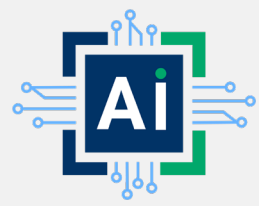
Spain Overhauls Domestic Violence System After Criticism

Spain uses an algorithm to score how likely a domestic violence victim is to be abused again. A Times investigation last year identified flaws in the system.

▶ Listen to this article · 4:09 min [Learn more](#)

📄 Share full article

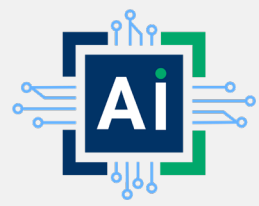

Рискове и възможни вреди

Генеративен изкуствен интелект

- Халюцинации
- ChatGPT: риск от предоставяне на информация от източници, които системно разпространяват невярна и/или подвеждаща информация .
- DeepSeek: случаи на политическа цензура и разпространение на пропаганда .
- Възможност за предоставяне на насоки как да се открие чувствителна информация за дадено лице ([UNESCO 2023](#)).
- Възможност за създаване на невярно текстово и/или визуално съдържание за конкретно лице или организация с цел тормоз, уронване на достойнството и репутационна вреда .
- Възможност за използване на ИИ приложения за обработка на детско порнографско съдържание с цел да се затрудни неговото идентифициране .

refrAlme

Fundamental Rights Implications of the Use of AI

| Background Study

Human-Centric AI Innovation and Use

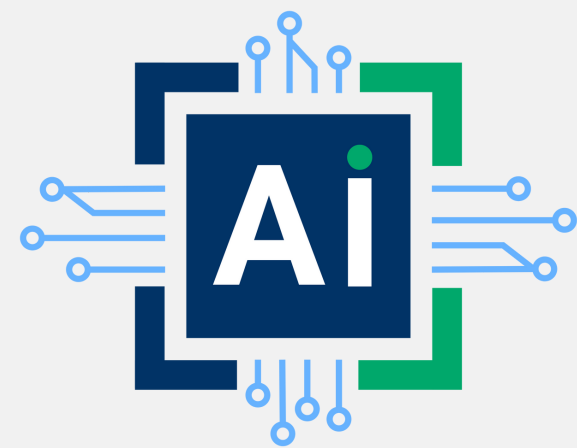
| Role of the Charter of Fundamental Rights of the EU

Иновации в областта на изкуствения интелект и Хартата на основните права на ЕС

| Насоки за политики

<https://refraime.csd.eu/ai-and-fundamental-rights/>

refrAlme

Благодаря !

Д- р Татяна Новосьолова

tatyana.novossiolovala@csd.eu

Дизайн на презентацията: Canva.

Финансирано от Европейския съюз. Съдържанието на тази презентация принадлежи изцяло на автора и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA) Нито Европейският съюз, нито EACEA носят отговорност за него.

Съфинансирано от
Европейския съюз